

SLOFJESMETHODE IS GEMAKKELIJK EN SNEL

A photograph showing a man in blue overalls and a dark t-shirt, leaning over a group of pink pigs in a farm enclosure. He is gently petting one of the pigs. The enclosure has metal railings and a concrete floor. The background shows a brick wall and some farm equipment.

Pilot succesvol: "Gewoon doen!"

"Als je salmonella aanpakt, dan verbeter je je bedrijf ook op het gebied van andere ziektes." Trudy van der Ven-Verschuuren is boerderijcoach en dierenarts voor KDV (Stichting Keten Duurzaam Varkensvlees), in dienst van Westfort Vleesproducten. Zij adviseert en begeleidt boeren die deelnemer zijn van de keten op het gebied van dierenwelzijn en diergezondheid.

De aanpak van salmonella is een van de speerpunten binnen KDV. KDV gaat voor duurzaam vlees en heeft oog voor milieu en dierenwelzijn. Van der Ven: "Binnen KDV hebben we extra criteria op het gebied van duurzaamheid en gezondheid. Zo willen we bijvoorbeeld het antibioticagebruik zoveel mogelijk minimaliseren en zijn we intensief bezig met salmonella."

Volgens Van der Ven zijn duurzaamheid en salmonella nauw met elkaar verbonden. "Salmonella zit op veel bedrijven en vaak merken boeren dat niet. Maar als ze problemen hebben met salmonella, dan kan dat ten koste gaan van de diergezondheid en het dierenwelzijn. De voerconversie en groei gaan onderuit en daar zijn financiën mee gemoeid."

De aanpak van salmonella is dus belangrijk en KDV stelt dan ook eisen aan haar deelnemers. "Een criterium voor ons is dat het boerenbedrijf niet in categorie 3 zit. En als hij daar overheeft wel in zit, dan maken we een plan van aanpak. We willen als keten niet alleen een afvinkstelsel zijn, maar het samen aanpakken. En daar kom ik als dierenarts en bedrijfscoach bij kijken. Ook Westfort ziet meer in positieve stimulering dan in

straffen. “De slachterij kan wel een strafkorting opleggen op bedrijven die in categorie 3 zitten, maar een positieve aanpak en samenwerken werkt veel beter.”

Win-win

Van der Ven benadrukt dat iedereen het liefst gezonde varkens heeft. Een actieve salmonella-aanpak is dus een logische bedrijfsstrategie. “Als je salmonella aanpakt, dan verbeter je je eigen bedrijf ook qua andere ziektes. Alle maatregelen die je neemt om salmonellabesmetting te minimaliseren, werken ook op andere ziektes. Het is een win-winsituatie.”

Maar voordat je een salmonellaprobleem effectief kan aanpakken, moet je eerst weten waar de besmetting zit. Van der Ven heeft enige tijd geleden in samenwerking met GD een onderzoek gedaan met de slofjesmethode. Het viel haar op hoe simpel het is om via die methode salmonella te vinden. “Je gaat naar een bedrijf en je loopt met die slofjes door de juiste afdeling en dat is het. Je krijgt zo een mestmonster, dat stuur je op naar GD en je krijgt de uitslag. De methode is gemakkelijk toepasbaar, voor ons als keten en voor de varkenshouder. Het geeft een goed inzicht waar de besmetting zit.”

Van der Ven vertelt enthousiast over de slofjesmethode. “We hebben die pilot gedaan bij vijftien bedrijven, waar we per bedrijf in totaal zes maal monsters genomen hebben op verschillende momenten. Op basis van die monsters hebben we gekeken of we met de slofjesmethode kunnen zien waar het moment van besmetting zit en of de slofjesmethode überhaupt wel werkt en we er wat mee kunnen.” De uitslag van de proef was duidelijk: “Je krijgt helder of er een besmetting zit of niet. Bij bijna 75 procent konden we de conclusie trekken waar het moment van besmetting is en waar we kunnen acteren.”

Oorzaak besmetting

Het is belangrijk om te weten waar de besmetting begint, omdat je daar je plan op kan aanpassen, stelt Van der Ven. “Dus als de biggen besmet zijn, pak je het probleem daar aan, en niet alleen bij de vleesvarkens.” Een opvallende uitkomst van de

test was dat bij minstens de helft van de besmettingen de oorzaak bij de vleesvarkens lag. “Heel vaak wordt gezegd dat het van de zeugen bij de big komt en dat de big het dan meeneemt de stal in. Dat blijkt dus lang niet altijd het geval.”

Trudy van der Ven adviseert als bedrijfscoach deelnemers van KDV op het gebied van dierenwelzijn en diergezondheid. De slofjesmethode loont volgens haar.

De uitslagen van de slofjestest zijn besproken met de deelnemers. “Sommige boeren hebben de aanpak vervolgens met de eigen dierenarts opgepakt en sommigen begeleid ik verder. En die aanpak werkt; de bedrijven die ermee aan de slag gegaan zijn, laten een reductie in salmonelladruk zien.” Aan de slag gaan met de slofjesmethode loont, stelt Van der Ven.

Varkenshouders krijgen de mogelijkheden voor een goede aanpak op een presenteerblaadje aangeboden. “Wij signaleren dat het niet helemaal als gewenst gaat en wij bieden hulp. Het enige waar ze wat kosten aan hebben, is die slofjes maar dat is minimaal. Daarna krijgen ze advies en begeleiding en kunnen ze een verbetering zien in de diergezondheid en het bedrijfsresultaat.” Er zitten voor de varkenshouder alleen maar voordelen aan, wil Van der Ven maar zeggen. “Gewoon doen dus!”